

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan
Nadejda Toma, Liliana Catan

examinând recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Grup” societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Zimbru-Nord” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Donaris Grup” societate pe acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015

c o n s t a t ă

La data de 27 noiembrie 2013 S.A. „Zimbru-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.A.R. „Donaris Grup” S.A. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 06 iulie 2012 a încheiat cu S.A.R. „Donaris Grup” S.A. contractul de asigurare de răspundere civilă a transportatorilor auto cu perioada de asigurare 06 iulie 2012-05 iulie 2013. Potrivit pct. 1 din contract, S.A.R. „Donaris Grup” S.A. s-a obligat să asigure autotransportatorul de răspundere survenită în rezultatul prestării serviciilor de transport.

Menționează că în temeiul contractului nr. 1091/020113 din 02.01.2013 și actului de comandă nr. 18/4/03 din 15.03.13 de transportare a mărfurilor, încheiat între S.R.L. „ATAI” și S.A. „Zimbru-Nord”, ultima s-a obligat să presteze servicii de transportare a mărfurilor cauciuc SBR-1500, pe ruta or. Onești (Romania) - or. Bobruisc, Republica Belarus.

Afirmă că la data de 22 martie 2013 a survenit cazul asigurat și anume în or. Corosteni, Ucraina s-a produs un accident rutier cu participarea autotransportatorului S.A. „Zimbru-Nord” ce transporta marfă cauciuc SBR-1500 în valoare totală de 30209,54 euro, ce aparținea S.R.L. „ATAI”.

Relevă că, la 30.04.2013 S.A. „Zimbru-Nord” a compensat firmei S.R.L. „ATAI” costul mărfii deteriorate în sumă de 31909,54 euro - 1700 euro cheltuieli de transport = 30209,54 euro, fapt confirmat prin Procesul-verbal de compensare nr. 156, Acordul din 20.04.2013 cu privire la plata despăgubirii, factura de expediție seria BD nr. 550329 din 30.04.2013.

Solicită încasarea despăgubirii de asigurare din contul S.A.R. „Donaris Grup” S.A. în mărime de 30159,54 euro, dobînda de întârziere în mărime de 4585,89 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 16 decembrie 2014 acțiunea s-a admis și s-a încasat de la S.A.R. „Donaris Grup” S.A. în beneficiul S.A. „Zimbru-Nord” despăgubirea de asigurare în mărime de 30159,54 euro și a dobînzii de întârziere în mărime de 4585,89 euro, iar în total suma de 34745,43 euro sau echivalentul în valută națională la momentul executării hotărîrii. S-a încasat de la S.A.R. „Donaris Grup” S.A. în beneficiul S.A. „Zimbru-Nord” cheltuielile de judecată în sumă de 25090,64 lei.

Prima instanță a constatat că, suma despăgubirii de asigurare care urmează a fi achitată de pîrît în beneficiul S.A. „Zimbru-Nord” este de 30159,54 euro care constituie costul mărfii deteriorate compensată societății cu răspundere limitată “ATAI”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015 s-a respins apelul declarat de „Donaris Vienna Insurance Grup” S.A. prin intermediul avocatului Mihail Eșanu și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La data de 02 iulie 2015 S.A.R. „Donaris Grup” S.A. a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel eronat a interpretat normele de drept material și procedural precum și nu a luat în considerare circumstanțele care au importanță pentru examinarea pricinii în fond.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Grup” societate pe acțiuni urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Materialele cauzei atestă că, la data de 06.07.2012 S.A.R. „Donaris Grup” S.A. a încheiat cu S.A. „Zimbru-Nord” contract privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto cu perioada de asigurare din 06.07.2012 pînă la 05.07.2013. Potrivit pct. 1 al contractului menționat, S.A.R. „Donaris Grup” S.A. s-a obligat să asigure autotransportatorul de răspundere survenită în rezultatul prestărilor serviciilor de

transport. Prin urmare, a fost asigurată răspunderea civilă a autotransportatorului S.A. „Zimbru-Nord” în rezultatul prestării serviciilor de transport cu automobilul de model IVECO număr de înmatriculare BLDL 296 și trailerul de model SCHMITZ număr de înmatriculare BL291RA cu limita de asigurare pentru fiecare caz 60000 euro în baza CMR polița de asigurare seria M nr. 2012-03-0012 (f.d. 33).

În temeiul contractului nr. 1091/020113 din 02.01.2013 și actului de comandă nr. 18/4/03 din 15.03.13 de transportare a mărfurilor, încheiat între S.R.L. „ATAI” și S.A. „Zimbru-Nord”, ultima s-a obligat să presteze servicii de transportare a mărfurilor cauciuc SBR-1500, pe ruta or. Onești (Romania) - or. Bobruisc, Republica Belarus (f.d. 31).

Potrivit Dispoziției organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale din 14.06.2013 se atestă că la 22.03.2013 în or. Corosteni, Ucraina s-a produs un accident rutier cu participarea autovehicolului de model IVECO număr de înmatriculare BLDL 296 și trailerului de model SCHMITZ număr de înmatriculare BL291RA care a încălcat regulile de circulație rutieră la trecerea căii ferate fiind tamponat de un autotren (f.d. 27).

Prin Actul de reclamare nr. 8 din 02.04.2013 întocmit de S.A. „Belșina” s-a constatat că marfa cauciuc sintetic SBR-1500 transportată în autovehicolul de model IVECO număr de înmatriculare BLDL 296 și trailerului de model SCHMITZ număr de înmatriculare BL291RA în cantitate de 19746 kg este deteriorată și nu poate fi folosită în procesul tehnologic (f.d. 21).

Conform Raportului de inspecție nr. 18041/0446-13 (lucrarea nr. BY 13MN - 50/0120) întocmit de S.R.L. „SGS Minsc”, blocurile au deformări a ambalajului, deformări mecanice (f.d. 22).

Potrivit Raportului de expertiză nr. 0338039 din 21.08.2013 întocmit de Camera de Comerț și Industrie a RM s-a constatat că blocurile au deformări a ambalajului, sunt deformări mecanice, cu impurități, deformări sub influența temperaturii și greutateii proprii a blocurilor (f.d. 19).

Conform invoice-ului comercial nr. AT3237 din 18.03.2013 valoarea mărfii transportate constituie 31909,54 euro = (19,746 tone x 1616 Euro/ tonă) (f.d. 89).

Potrivit facturii de transportare CMR nr. 0001098 din 26.04.2013 marfa cauciuc sintetic în cantitate de 19746 kg a fost reexportată înapoi în Republica Moldova (f.d. 90).

La 30.04.2013 S.A. „Zimbru-Nord” a compensat firmei S.R.L. „ATAI” costul mărfii deteriorate în sumă de 31909,54 euro - 1700 euro cheltuieli de transport = 30209,54 euro, fapt confirmat prin Procesul-verbal de compensare nr. 156, Acordul din 20.04.2013 cu privire la plata despăgubirii, factura de expediție seria BD nr. 550329 din 30.04.2013 (f.d. 11-13).

La 20.05.2013 S.A. „Zimbru-Nord” a depus la Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Group” S.A. cerere de despăgubire, iar compania de asigurări a deschis dosarul de daună nr. 11612013. La 10.09.2013 S.A.R. „Donaris Group” S.A. a emis dispoziția nr. CMR 11612013S prin care a recunoscut evenimentul produs și descris în declarația de daune drept caz asigurat, în conformitate cu care a stabilit dauna în sumă de 29286,07 lei - 500 euro sau 7990,55 lei care constituie franșiza = 21295,52 lei în calitate de despăgubire de asigurare (f.d. 10).

Nefiind de acord cu dispoziția nr. CMR 11612013 S din 10.09.2013 emisă de S.A.R. „Donaris Group” S.A., asiguratul S.A. „Zimbru-Nord” la 20.09.2013 a solicitat revizuirea sumei și achitarea despăgubirii (f.d. 9).

Prin scrisoarea din 02.10.2013 S.A.R. „Donaris Group” S.A. a declarat că dosarul de daună 11612013 din 20.05.2013 este regularizat și conform pct. 1.2. "Limitări speciale ale răspunderii Asigurătorului" limita specială de răspundere a Asigurătorului pentru erorile și omisiunile angajaților Asiguratului se limitează la suma de 5000 Euro pentru fiecare caz asigurat (f.d. 8).

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015 Colegiul atestă că aceasta este legală și întemeiată, emisă cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Conform art. 8 alin. (1) lit. f) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Codul civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

În conformitate cu art. 514 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit art. 1301 din Codul civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Conform art. 1304 din Codul civil, asigurarea contra daune garantează asiguratul contra consecințelor unui eveniment care poate aduce atingere patrimoniului său. Asigurarea contra daune cuprinde asigurarea bunurilor și asigurarea de răspundere civilă.

Potrivit art. 1315 alin. (1) lit. b) din Codul civil, asigurătorul este obligat să efectueze plata, la apariția dreptului asiguratului sau al beneficiarului asigurării de a încasa suma asigurată sau despăgubirea de asigurare, în termenul stabilit în condițiile de asigurare.

Conform art. 1389 alin. (1) din Codul civil, persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit. Nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei cauze independente de voința lor.

Conform art. 15 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21.12.2006, asigurarea de bunuri se poate efectua numai în beneficiul proprietarului de bunuri dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Suma asigurată nu poate depăși valoarea reală a bunurilor asigurate din momentul încheierii contractului de asigurare. În caz contrar, contractul este nul, în virtutea legii, în partea, din suma asigurată, care depășește valoarea reală a bunurilor la momentul încheierii contractului.

Colegiul consideră ca fiind nefondate argumentele invocate de recurent în privința fondului pretențiilor înaintate de societatea pe acțiuni „Zimbru-Nord” a cărei temeinicie și legalitate se atestă ca rezultat al analizei cazului asigurat produs la data de 22.03.2013 în or. Corosteni, Ucraina care este asigurabil juridic prin contractul privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto din 06.07.2012. Prin contractul nominalizat a fost asigurată răspunderea civilă a autotransportatorului S.A. „Zimbru-Nord” în rezultatul prestării serviciilor de transport cu automobilul de model IVECO număr de înmatriculare

BLDL 296 și trailerul de model SCHMITZ număr de înmatriculare BL291RA cu limita de asigurare pentru fiecare caz - 60000 euro în baza CMR polița de asigurare seria M nr. 2012-03-0012.

Instanța de recurs menționează că existența cazului asigurat nu se contestă de S.A.R. „Donaris Group” S.A. or, la 20.05.2013 de către ultima a fost deschis dosarul de daună nr. 11612013, iar în acest sens la 10.09.2013 S.A.R. „Donaris Group” S.A. a emis dispoziția nr. CMR 11612013S prin care a recunoscut evenimentul produs și descris în declarația de daune drept caz asigurat, în conformitate cu care a stabilit dauna în sumă de 29286,07 lei - 500 euro sau 7990,55 lei care constituie franșiza = 21295,52 lei în calitate de despăgubire de asigurare. Dezacordul SA „Zimbru-Nord” în privința despăgubirii de asigurare stabilit de recurent este întemeiat avînd în vedere faptul că prețul mărfurilor cauciuc SBR-1500 (ce aparțineau S.R.L. „ATAI”) transportate în temeiul contractului nr. 1091/020113 din 02.01.2013 și actului de comandă nr. 18/4/03 din 15.03.13 constituie suma de 30159,54 euro sau echivalentul a 487125,32 lei.

Colegiul reține că suma nominalizată supra a fost achitată de SA „Zimbru-Nord” în beneficiul S.R.L. „ATAI”, fapt ce se confirmă prin acordul cu privire la plata despăgubirii din 20 aprilie 2013, procesul-verbal de compensare nr. 156 din 30.04.2013 și factura de expediție seria DB nr. 550329 din 30 aprilie 2013. Diminuarea despăgubirii de asigurare la suma de 29286,07 lei în condițiile în care prejudiciul material real cauzat SA „Zimbru-Nord” este de 487125,32 lei este nejustificată și contrară clauzelor contractului de asigurare, care între părți are forță juridică de lege. Încadrarea cazului asigurat din speță la compartimentul 3.2 “Limitele speciale ale răspunderii asiguratorului” din contractul privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto din 06.07.2012 este eronată deoarece în speță deteriorarea bunurilor transportate se încadrează la riscul asigurat prevăzut de pct. 1 din polița de asigurare CMR seria M nr. 2012-03-0012 ce prevede limita de răspundere a angajatorului la suma de 60000 euro, or din conținutul contractului de asigurare nu pot fi stabilite cazurile asigurate definite la pct. 3.2 al contractului de asigurare ca fiind “omiteri și erori ale asiguratului”.

În concluzie, Colegiul constată că prejudiciul material cauzat SA „Zimbru-Nord” corect a fost determinat de instanța de apel reieșind din cuantumul despăgubirii de asigurare în mărime de 30159,54 euro (valoarea bunurilor deteriorate), dobînda de întârziere în sumă de 4585,89 euro (necontestată în prezentul recurs), iar în total suma de 34745,43 euro sau echivalentul în valută națională la momentul executării hotărîrii.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015 este legală și întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Grup” societate pe acțiuni ca neîntemeiat și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Grup” societate pe acțiuni ca neîntemeiat.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Zimbru-Nord” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Donaris Grup” societate pe acțiuni cu

privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă de la momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Liliana Catan